

KSZTAŁCENIE, WYCHOWANIE I OPIEKA W PRZEDSZKOLU

Kształcenie specjalne organizuje się dla dzieci:

- niesłyszących,
- słabosłyszących,
- niewidomych,
- słabowidzących,
- z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim organizuje się zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze indywidualne lub zespołowe już od 3 roku życia. Dyrektor szkoły odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Zasady przyjęcia:

Podstawą przyjęcia dziecka do przedszkola specjalnego jest:

1. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez zespół orzekający poradni psychologiczno –pedagogicznej,
2. wniosek rodzica/opiekuna prawnego o przyjęcie do przedszkola,
3. skierowanie Prezydenta Miasta Krakowa wydane na podstawie ww. dokumentów (dla dzieci zamieszkałych poza Krakowem wydawane w miarę posiadania przez przedszkole wolnego miejsca).

Formularz wniosku o przyjęcie dziecka do przedszkola specjalnego można uzyskać bezpośrednio w każdym przedszkolu, jak również dostępny jest na stronie BIP Miasta Krakowa (załącznik do procedury EK-16). Rodzice dzieci spoza Gminy Kraków składają wniosek o skierowanie do kształcenia specjalnego w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

Obowiązek szkolny dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego może być odroczony do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.

Przedszkola specjalne zapewniają opiekę, edukację i terapię dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi i zaburzeniami rozwojowymi.

- Placówki organizują odpowiednie warunki do nauki dostosowane do poziomu i potrzeb rozwojowych dzieci: sprzęt specjalistyczny, sale, pomoce dydaktyczne, gabinety do zajęć indywidualnych (np. sala doświadczania świata, sala gimnastyczna, gabinet Montessori, kąciok muzykoterapeutyczny, gabinety logopedyczne, psychologiczne, sala relaksacyjna).

- Liczebność grup jest uzależniona od rodzaju niepełnosprawności i wynosi od 4 do 12 dzieci. Przedszkola zatrudniają wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną i specjalistów: pedagogów specjalnych, logopedów, psychologów, rehabilitantów, muzykoterapeutów. W każdym oddziale zatrudniona jest pomoc nauczyciela.
- Zajęcia przedszkolne realizowane są zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego, z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. Po dokonaniu diagnozy funkcjonalnej zespół nauczycieli i specjalistów opracowuje dla każdego dziecka Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny (IPET).
- W przedszkolach pracuje się w oparciu o sprawdzone, skuteczne metody i formy pracy: stymulujące zmysły, kształtujące kompetencje komunikacyjne, wspierające rozwój ruchowy i intelektualny, rozwijające samodzielność. Prowadzone są zajęcia grupowe jak i indywidualne umożliwiające wyrównywanie szans edukacyjnych.
- Przygotowują do podjęcia nauki w szkole poprzez realizację rocznego obowiązku przygotowania przedszkolnego.

Przedszkola przeciwdziałając izolacji społecznej i nietolerancji.

- Wspierają rodziny udzielając pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- Tworzą zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
- Dbają o integrację ze środowiskiem lokalnym i rówieśnikami.

KSZTAŁCENIE, WYCHOWANIE I OPIEKA W SZKOŁACH SPECJALNYCH

Kształcenie specjalne organizuje się dla uczniów:

- niesłyszących,
- słabosłyszących,
- niewidomych,
- słabowidzących,
- z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie.

Dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim organizuje się zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze indywidualne lub zespołowe.

Zasady przyjęcia:

Podstawą przyjęcia dziecka do szkoły specjalnej jest:

1. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez zespół orzekający poradni psychologiczno –pedagogicznej,
2. wniosek rodzica/opiekuna prawnego o przyjęcie do szkoły,
3. skierowanie Prezydenta Miasta Krakowa wydane na podstawie ww. dokumentów (dla uczniów zamieszkałych poza Krakowem wydawane w miarę posiadania przez szkołę wolnego miejsca).

Formularz wniosku o przyjęcie ucznia do szkoły wydawany jest bezpośrednio w każdej placówce, jak również dostępny jest na stronie BIP Miasta Krakowa (załącznik do procedury EK-16). Rodzice uczniów spoza Gminy Kraków składają wniosek o skierowanie do kształcenia specjalnego w starostwie powiatowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania ucznia.

Organizacja szkolnictwa specjalnego

Typy szkół specjalnych są takie same jak w szkolnictwie ogólnodostępnym - podstawowa, szkoła branżowa, technikum, liceum, szkoła policealna. W przypadku uczniów z niepełnosprawnościami: niesłyszący i słabosłyszący, niewidomi i słabowidzący, autyzm (w tym zespół Aspergera), z niepełnosprawnością ruchową, czy z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim obowiązuje taka sama podstawa programowa, jak w kształceniu ogólnodostępnym i nauczane są te same przedmioty. Dla każdego ucznia zespół nauczycieli i specjalistów szkolnych opracowuje Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (IPET).

W procesie edukacyjnym stosowane są metody i formy pracy dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów. Ukończenie szkoły wiąże się z egzaminem zewnętrznym (szkoła podstawowa), egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje zawodowe (szkoła branżowa, technikum), egzaminem maturalnym (liceum, technikum). Egzaminy dostosowane są do niepełnosprawności np. poprzez odrębny arkusz egzaminacyjny, wydłużony czas, wykorzystanie środków dydaktycznych i sprzętu specjalistycznego.

Uczniowie w szkołach branżowych mogą się kształcić w różnych zawodach oferowanych przez szkoły z uwzględnieniem warunków zdrowotnych. Istotną sprawą jest zgoda lekarza medycyny pracy na kształcenie w danym zawodzie.

W szkole specjalnej uczniowie uczą się w mniej licznych grupach, liczebność których zależy od rodzaju niepełnosprawności. Zawsze mają dodatkowe wsparcie w postaci grupy specjalistów właściwych dla danej niepełnosprawności. W oddziałach dla uczniów z poważnymi dysfunkcjami zatrudnia się pomoc nauczyciela.

Wszyscy uczący w szkole specjalnej są nauczycielami przedmiotu oraz specjalistami wykwalifikowanymi do pracy z uczniem o danej niepełnosprawności (np. w szkole dla niepełnosprawnych intelektualnie nauczyciele posiadają wykształcenie przedmiotowe oraz oligofrenopedagogikę, czyli pedagogikę kształcenia niepełnosprawnych intelektualnie).

Szkoły m. in. prowadzą zajęcia terapii psychologicznej, integracji i stymulacji sensorycznej, korekcji wad postawy, korekcji wad wymowy, biofeedback, hipoterapii, dogoterapii, arteterapii, czy choreoterapii.

- Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym uczęszczają do szkół podstawowych, a następnie do szkół specjalnych przysposabiających do pracy. Treści programowe, jakie uczeń powinien opanować podczas nauki stanowią odrębną podstawę programową i odrębne przedmioty (inne niż w szkole ogólnodostępnej). Uczniowie uczą się czytania, pisania, liczenia i nabywają umiejętności z zakresu pracy w różnych zawodach. Kończąc szkołę podstawową lub szkołę specjalną przysposabiającą do pracy uczniowie otrzymują świadectwo ukończenia szkoły i nie przystępują do egzaminów zewnętrznych. Uczniowie ci wymagają szeregu specjalistycznych i zindywidualizowanych, dostosowanych do ich szczególnych potrzeb, zajęć rewalidacyjno – terapeutycznych, których szeroki wachlarz dostępny jest właściwie tylko w szkołach specjalnych przeznaczonych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną umiarkowaną lub znaczną. Przygotowywani są do udziału w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia próby pracy.
- Uczniowie z niepełnosprawnością mają prawo do nauki:
 - w szkole podstawowej do 20. roku życia,
 - w szkole ponadpodstawowej do 24. roku życia.

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność można przedłużyć okres nauki w szkole podstawowej: o jeden rok – na I etapie edukacyjnym, o dwa lata – na II etapie edukacyjnym; oraz w szkole ponadpodstawowej o jeden rok. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu podejmuje rada pedagogiczna po uzyskaniu opinii zespołu, który tworzą nauczyciele i specjaliści, prowadzący zajęcia z uczniem, a w przypadku ośrodków, także wychowawcy grup wychowawczych prowadzący zajęcia z wychowankiem w tym ośrodku; oraz zgody rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia. Decyzję taką podejmuje się w przypadku szkoły podstawowej na I etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III, na II etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII; w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim mają prawo do korzystania z zajęć rewalidacyjno-wychowawczych indywidualnych lub zespołowych do 25. roku życia.